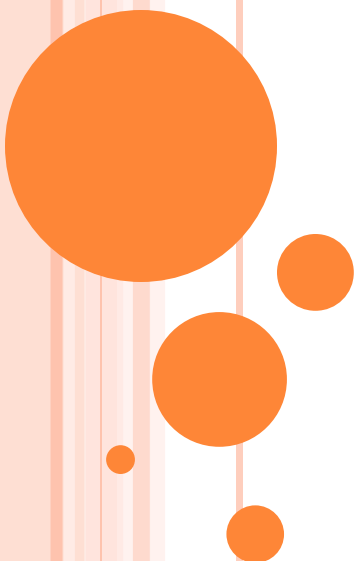

РАЧУНОВОДСТВО

ПРЕДАВАЊА 4

Др Здравка Петковић

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

- су пословни документи којима предузеће даје информације о резултатима својих трансакција особама и организацијама изван предузећа и корисницима унутар предузећа.

- Сет годишњег финансијског извештаја (завршног рачуна) за микро правна лица и предузетнике који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства обухвата израду:
- Биланса стања
- Биланса успеха
- Статистичког извештаја

- Остала правна лица (велика, средња, мала), уз БС, БУ и СИ потребно је да саставе и:
- Извештај о осталом резултату
- Извештај о променама на капиталу
- Извештај о токовима готовине
- Напомене уз финансијске извештаје

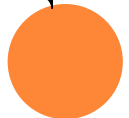

○Израда завршног рачуна се не завршава израдом финансијких извештаја, већ је потребно урадити и обрачун пореза на добит на тачно прописаним обрасцима који чине:

○Порески биланс

○Пореске пријаве АПД и ПДП

○Порески обрасци ПК, ОА и СУ-обрасци

Финансијски извештаји обухватају:

- Биланс стања
- Биланс успеха
- Извештај о новчаним токовима
- Извештај о променама на капиталу
- Напомене уз финансијске извештаје

○ Циљ финансијских извештаја опште намене јесте пружање информација о финансијском положају, успешности и токовима готовине предузећа, које ће великом броју различитих корисника бити од користи приликом доношења економских одлука. Да би се овај циљ испунио, предузеће у финансијским извештајима пружа информације о:

- Имовини
- Обавезама
- Сопственом капиталу/главници
- Приходима и расходима, укључујући добитке и губитке
- Токовима готовине

САСТАВНИ ДЕЛОВИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

- Потпун скуп финансијских извештаја састоји се од следећих делова :
    - 1) Биланс стања
    - 2) Биланс успеха
    - 3) Извештај који показује :
      - а) све промене на капиталу , или
      - б) промене на капиталу осим оних које проистичу из нових уплата власника или исплата власницима и по основу расподеле власницима
    - 4) Извештај о токовима готовине
    - 5) Рачуноводствене политике и напомене са објашњењима
-

ПОШТЕНО ПРИКАЗИВАЊЕ И УСАГЛАШЕНОСТ СА МСФИ(МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА)

- Финансијски извештаји треба поштено да прикажу финансијски положај , финансијску успешност и токове готовине предузећа, што углавном омогућује правилна примена МРС (Међународних рачуноводствених стандарда).

РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Користе се као допуна квалитетног финансијског извештавања и стратегијског управљања

Одабране рачуноводствене политике, усклађене према МРС/МСФИ, као кључни елемент Напомена, допуњују садржај рачуноводствених информација у следећим финансијским извештајима: Билансу стања, Билансу успеха, Извештају о токовима готовине и Извештају о променама на капиталу.

СТРУКТУРА И САДРЖАЈ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

- МРС се примењују искључиво на финансијске извештаје, а не на друге информације које се приказују у годишњем извештају или у неком другом документу.
- Према томе, важно је да корисници могу да направе разлику између информација које се припремају применом МРС/МСФИ од других информација које корисницима могу бити корисне, али које нису предмет Стандарда.

○ Обавезни елементи сваког финансијског извештаја су:

- Назив предузећа
- На кога се односи финансијски извештај
- Датум биланса стања
- Назив валуте
- Ниво прецизности

ГОДИШЊИ ОБРАЧУН

- Путем годишњег обрачуна управа предузећа полаже рачун према власницима, повериоцима, држави, запосленима и другим интересентима о томе са каквим је успехом водила предузећа.

○ Годишњи обрачун обухвата:

- 1) Биланс стања
- 2) Биланс успеха
- 3) Извештај о новчаним токовима
- 4) Извештај о променама на сопственом капиталу
- 5) Напомене уз финансијске извештаје

- Из **биланса стања** корисници могу да стекну увид о имовинском и финансијском положају (стању) предузећа.
- Из **биланса успеха** се може стећи слика о приносном положају (зарађивачкој способности) предузећа.
- Из **биланса новчаних токова** се може сазнати о приливима и одливима готовине у току године, односно како је готовина стицана и како је коришћена.

- Приливи и одливи готовине се деле на:
  - приливе и одливе из пословне активности
  - приливе и одливе из активности инвестирања
  - приливе и одливе из активности финансирања.
- Биланс новчаних токова треба да укаже на способност предузећа да ствара готовину.
- Стога се на основу њега процењује ликвидност – способност предузећа да измирује своје финансијске обавезе.

- Извештај о променама на сопственом капиталу је првенствено намењен власницима и у њему се наводе све промене које су у току године мењале (повећавале и смањивале) висину капитала.
- Напомене (белешке) уз финансијске извештаје пружају додатна и детаљнија објашњења појединих билансних позиција.

- На пример, у напоменама ће по потреби бити извршено детаљније рашчлањавање појединих билансних позиција. Циљ је да се пруже додатне драгоцене информације корисницима, а биланс се са друге стране растерећује непотребних информација, јер су у њему информације приказане само збирно.

- У напоменама такође могу да буду наведене методе процењивања које су коришћене приликом вредновања појединих облика имовине. Уколико је дошло до промене метода у односу на претходни годишњи обрачун, то се такође наводи заједно са разлозима и квантификацијом извршене промене, како би се омогућила упоредивост 2 узастопна биланса.

- У напоменама се наводе и остале информације, као на пример подаци о осигураним потраживањима и обавезама.
- Напомене (белешке) су повезане са финансијским извештајима тако што поред назива позиције у билансу стања или успеха стоји и број напомене која се односи на ту позицију.

ПРИМЕР:

Биланс стања

1. Основна средства	1000	1. Сопств.капитал	5000
2. Роба	3000	2. Добављачи	1000
3. Текући рачун	2000		
	<u>6000</u>		<u>6000</u>

БИЛАНС СТАЊА

- **Биланс стања** је финансијски извештај о стању (имовине) привредног друштва на одређени дан.
- Састоји се од упоредног приказ аактиве, односно средстава са којим привредно друштво располаже и
- пасиве, односно приказа извора или порекла средстава са којим привредно друштво располаже.
- У билансу стања вредност активе и пасиве мора да буде једнака.

- На пример, ако једно привредно друштво има у свом магацину робу у вредности од 1.000.000 новчаних јединица, та роба ће бити приказана у билансу стања као актива, односно као средство којим привредно друштво располаже.
- Ако на име ове робе привредно друштво дугује добављачима 900.000 новчаних јединица, а банкама 100.000 новчаних јединица онда ће у билансу стања као порекло ове робе, односно као пасива бити наведени ови дугови.
- Као што се види биланс је уравнотежен, актива је 1.000.000 новчаних јединица, а пасива је $900.000 + 100.000$ односно 1.000.000.

БИЛАНС УСПЕХА

Биланс успеха је финансијски извештај у коме се приказују приходи и расходи привредног друштва са циљем утврђивања резултата пословања (остварене добити или губитка) у одређеном временском периоду.

У билансу успеха финансијски резултат се може обрачунавати по методи укупних трошкова и по функционалној методи – метода трошкова продатих учинака.

СТРУКТУРА ПРИХОДА:

- Приходи од продаје робе и услуга (пословни приходи) — ова врста прихода чини основ пословања привредног друштва.
- Финансијски приходи — ову врсту прихода чине углавном приходи од камата и дивиденди
- Ванредни приходи — ова врста прихода настаје по основу продаје хартија од вредности, основних средстава за рад привредног друштва, смањења обавеза и сл.
- Ревалоризациони приходи — настају по основу ревалоризације основних средстава, капитала, финансијских пласмана и др.

СТРУКТУРА РАСХОДА:

- Пословни расходи — у пословне расходе спада набавна вредност продате робе трошкови материјала, зарада, амортизације и слично.
- Финансијски расходи — углавном су то расходи по основу камата или негативних курсних разлика.
- Ванредни расходи — настају као последица непредвиђених пословних догађаја на које привредно друштво не може да утиче.
- Ревалоризациони расходи — ова врста расхода настаје по основу ревалоризације капитала.

ПРОМЕНЕ НА КАПИТАЛУ

- Предузеће приказује, као посебан део својих финансијских извештаја, извештај који приказује :
    - a) Нето добитак или губитак период
    - b) Сваку ставку прихода и расхода, добитка или губитка који се признају директно у капиталу, као и укупан износ исказан на овим позицијама
    - c) Кумулативни ефекат промена у рачуноводственој политици и корекције по основу фундаменталних грешака
-

- Промене на капиталу предузећа, у периоду између два датума биланса стања одражавају повећање или смањење његових нето средстава или добара током тог периода, на основу одређених принципа мерења који су усвојени и обелодањени у финансијским извештајима.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

- Мрс 7 ,утврђује захтеве за приказивањем извештаја о токовима готовне и одговарајућим обелодањивањима.
- Информације о токовима готовине корисне су зато што корисницима финансијских извештаја пружају основу за процењивање способности предузећа да ствара готовину и готовинске еквиваленте, као и потребу предузећа да тим токовима готовине располаже.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

- Напомене уз финансијске извештаје предузећа:
  - a) Приказују информације о основама за припрему финансијских извештаја и специфичне рачуноводствене политике које су одабране и примењене на значајне пословне промене и догађаје
  - b) Обелодањују информације које захтевају информације МРС , које нису приказане на неком другом месту у финансијским извештајима
  - c) Обезбеђују додатне информације које нису приказане у самим финансијским извештајима , али су потребне ради поштеног приказивања.

КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

- Консолидовани годишњи финансијски извештај (KFI) за нпр: 2019. годину достављају матична правна лица која имају контролу над једним или више зависних правних лица у земљи и иностранству, најкасније **до 31. јула 2020. године.**
- **Консолидовани годишњи финансијски извештаји састављају се на обрасцима прописаним подзаконским актима који уређују садржину и форму образаца финансијских извештаја које примењује матично правно лице.**

- **Консолидовани годишњи финансијски извештај чине обрасци:**
- Консолидовани биланс стања,
- Консолидовани биланс успеха,
- Консолидовани извештај о осталом резултату,
- Консолидовани извештај о токовима готовине,
- Консолидовани извештај о променама на капиталу,
- Напомене уз консолидовани годишњи финансијски извештај (у форми текста).

**○ Сви консолидовани
годишњи финансијски
извештаји подлежу обавези
ревизије, у складу са
Законом о ревизији.**

ПОСТУПЦИ КОНСОЛИДАЦИЈЕ

- А) елиминација исказаног износа улагања матичног предузећа у сопствени капитал и у свако зависно предузеће
- Б) утврђују се мањински интереси у нето приходу консолидованих зависних предузећа и коригују се на терет прихода групе, да би дошли до нето прихода за власнике матичног предузећа
- В) утврђују се мањински интереси у нето средствима и приказује се у консолидованом билансу стања одвојено од обавеза и сопственог капитала акционара

- Потпун и рачунски тачан консолидовани годишњи финансијски извештај уписује се у Регистар финансијских извештаја и јавно објављује као исправан на интернет страници Агенције, заједно са потврдом о јавном објављивању.**

КОРИСНИЦИ

РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ИЗВЕШТАЈА

- ФИНАНСЈСКО РАЧУНОВОДСТВО
- УПРАВЉАЧКО РАЧУНОВОДСТВО
- ПОРЕСКО РАЧУНОВОДСТВО

КОРИСНИЦИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ИНФОРМАЦИЈА

- Руководство предузећа
- Инвеститори
- Државни органи и агенције
- Купци
- Добављачи
- Кредитори
- Запослени

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

